

vosti. Ne pro četné doklady z právní historie, jež podkládá základním názorem, jistě pochybeným, že jedinou příčinou surových mravů středověkých bylo pěstní právo a kruté tresty, ale pro různé návrhy, jimiž chce čelití nedostatkům platného práva. Nejsou to ovšem věci neznámé, když navrhuje omezení trestu smrti, zavedení trestu tělesného, úpravu policejního práva, soustředění bezpečnostní služby a j. Žádá dále, aby zločinec především nahradil škodu jednotlivci i usmířil »obecnost« dobrými skutky k obecnému prospěchu. Upozorňuje na zhoubné účinky ztráty zachovalosti pro odsouzence a nápravu vidí v časovém omezení následků odsouzení a v tom, že drobné přestupky přikázány budou soudům lidovým, jichž odsouzení by nepřinášelo ztrátu zachovalosti. —

Ač návrhy tyto nejsou stylisovány zcela jasně, není pochyby, že ztráta zachovalosti, jež je arcíť zároveň opatřením zabezpečovacím, může paralysovati snahu, kterou jest nesen moderní výkon trestu na svobodě, neztěžovati zločinci návrat k svobodnému životu, nýbrž naopak mu jej usnadniti. Tvrdosti platného práva — a to i po vydání zákona ze dne 21. března 1918, č. 108. ř. z. — nepocíťují se tak ostře snad jen proto, že jsou povolována hojnou měrou odčinění odsouzení cestou milosti. Kdyby schematická ustanovení platného práva nahrazena byla předpisy pružnějšími, umožňujícími v širší míře volnou úvahu jednotlivého případu soudem, vrátila by se značná část rozhodování o odčinění odsouzení soudu, jemuž dle povahy věci náleží, řízení by se urychlilo a hlava státu byla by zbavena rozhodování ve věcech poměrně nepatrných. —ř.

H O V O R N A.

Útraty opravného řízení podle zákona o ochraně nájemníků.

Běží o tento praktický případ: Domáci žádá o svolení k výpovědi z nájmu, protože bytu nutně potřebuje sám pro sebe. Soud svolení udělí, ale na stížnost nájemníkovu je toto usnesení druhou stolicí zrušeno a nařízeno jednání doplnit. Po novém řízení rozhodne první soud opět ve prospěch domácího, jemuž však podle § 5 zák. ze dne 26. dubna 1923 č. 85 Sb. musí uložit náhradu útrat »soudního řízení«. Jde nyní o to, zdali se povinnost k náradě útrat týče i dřívější stížnosti, na kterou bylo původní řízení zrušeno?

Krajský soud v Hoře Kutné rozhodl v takovémto případě usnesením (č. j. R. 195-23), že nájemník na útraty stížnosti nároku nemá. Prý i v ní uplatňoval, že by jeho újma byla větší — nedostatečné prokázání potřeby navrhovatelovy uplatňoval ovšem také! — a nelze tedy »prvé stížnosti přiznati ve věci úspěch«, domácímu pak nelze přičítati, že řízení nebylo úplné, poněvadž jde o řízení nesporné, v němž je povinností soudu, aby zjistil okolnosti, které mají na rozhodnutí vliv.

Myslím, že toto stanovisko snahám příslušného zákona odporuje.

Z předpisu zákona samého (odst. 2 § 5: »O útratách řízení opravného platí zásady sporného řízení«), nelze ovšem pro luštění naší otázky mnoho vytěžit. Tímto předpisem je podle mého mínění jen záporně rozhodnuta otázka za dřívějšího zákona možná, zdali má nájemník z a v š e c h o k o l n o s t í nárok na náhradu útrat stížnosti, i když se týkala čehokoliv a byla marná. Podle § 5 zák. ze dne 27. dubna 1922 č. 130 Sb. byla totiž pronájemci v určitých případech uložena náhrada útrat »výpovědi a soudního řízení« vůbec. Mohlo se tudíž důvodně zastávat hledisko, že nájemník má nárok i na útraty stížnosti po každé straně marné. Pokud ovšem vím, nebyly v praxi takovéto útraty přiznány, a podle nového zákona je taková všeobecná zásada hledě k zásadám řízení sporného vyloučena.

Avšak na takové případy jako je hořejší, kde totiž běží o stížnost mezitimní, úspěšnou potud, že druhá stolice, vyhověvši jí, řízení zrušila, aniž však nové řízení mělo nakonec ve věci samé výsledek jiný, na takové případy z §§ 40—52 c. ř. s. určité ustanovení vyvodit nelze. Nasnadě by sice byla zásada těchto předpisů, že o povinnosti hradit druhé straně útraty rozhoduje v podstatě konečný výsledek sporu, bez ohledu k tomu, zdali v některém dřívějším stadiu měla úspěch strana nakonec podlehnuvší. Ale v řízení podle zákona o ochraně nájemníků platí zásada jiná. V určitých případech musí nájemníkovi útraty řízení v 1. stolici hradit pronajímatel, i když jeho soudní kroky měly úspěch a nájemník tedy se svým odporem podlehl. Jestliže pak útraty řízení v 1. stolici jdou v takovém případě vždy na vrub navrhovatelův (pronájemcův), bylo by nelogické, ba přímo protismyslné a nespravedlivé, aby sic nájemník dostal nahrazeny útraty dalšího roku, ale ne zároveň útraty toho právního prostředku, jenž k ustanovení onoho dalšího roku vedl, totiž útraty úspěšné stížnosti. Když

druhá stolice uznala, že řízení v 1. stolici je vadné a musí být obnoveno, je tím stížnost uznána za důvodnou, a poněvadž by k novému roku — jenž nájemci musí být zaplacen — bez jeho stížnosti nebylo došlo, je logickým důsledkem příslušné zásady, aby nájemce dostal nahrazeny útraty své stížnosti, třeba nové jednání končilo zas úspěchem pronájemcovým.

Je zajisté možný případ, že řízení v 1. stolici bude několikrát za sebou vadné a nájemník bude nucen několikerou stížností vynucovat nápravu tak dlouho, až konečně řízení to bude vyhovovat zákonu. Aby i pak musil útraty stížností — ale jen ty — nést sám, kdyby nakonec svolení k výpovědi přec bylo uděleno, bylo by zajisté křiklavé.

Na všecken způsob není stručné ustanovení nového zákona o útratách řízení opravného promyšleno, zůstávajíc pochybnosti v případech, jako je hořejší. Při novelisaci, k níž patrně zas dojde, mělo by být na odstranění těchto pochyb pamatováno, nejlépe snad výslovným ustanovením, že zruší-li 2. stolice řízení v 1. instanci jako vadné, nutno nahradit nájemníkovi i útraty stížnosti, na kterou bylo řízení zrušeno.

M. Zadina.

D E N Í K.

Šedesáté narozeniny Dra Antonína Schauera. Dne 8. ledna t. r. dožil se vynikající příslušník advokátského stavu p. Dr. Antonín Schauer v plné svěžesti těla i ducha svých 60. narozenin. Významný tento den došel pozornosti v denním tisku i vřelé oslavy uspořádané kruhem nynějších i bývalých koncipientů Dra Schauera a sdružením Klatovanů — spolurodáků oslavencových — v Praze. A věru, že tato pozornost není nezasloužená. Dr. Schauer věnoval své veliké schopnosti a ušlechtilé snahy povolání advokátskému. Do tohoto povolání přinášel bohatý fond: hluboké a všestranné znalosti práva, jež prokázal vesměs výbornými zkouškami; jistotu a správnost úsudku, i snahu a vůli, dále se zdokonalovati; zvláštní půvab své celé osobnosti, z níž dýše vlídnost, dobrota a ušlechtilost smýšlení; čistotu a pevnost charakteru, jež budí bezmeznou důvěru; obratnost a uhlazenost slohu i poutavý přednes. Nelze se proto diviti, že advokátní kancelář Dra Schauera byla záhy četně vyhledávána, že kruh klientely jeho stále vzrůstal a že poměr mezi klientelou a tímto advokátem je přímo ideální: klienti jsou k svému advokátovi